

**PROCEDURY I ZASADY BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY ORAZ
PROCEDURY SYTUACJI TRUDNYCH WYCHOWAWCZO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 12
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. JANUSZA KORCZAKA W PILE.**

**Powyższe procedury i zostały opracowane
w oparciu o następujące dokumenty:**

1. Ustawa o systemie oświaty i Prawo oświatowe
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. nr 6 poz. 69 ze zm.) – §2a, §4, §4a, §6 ust. 3-4, §7 ust. 5, §10 ust. 3, §12 ust. 4, §18 ust. 2- 3, §21, §44 a.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 2140).
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (Dz. U. 1982 Nr 3 poz. 19).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz.649 ze zm.) - §12 ust. 4.
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356) - załącznik nr 1.
7. Rozporządzenie MEN z dn. 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (z późniejszymi zmianami).
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (z późniejszymi zmianami).

9. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz.763).
10. Statut Szkoły Podstawowej nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Pile.

Wstęp

Mając na celu eliminowanie przyczyn i przejawów niewłaściwych zachowań, uczynienie oddziaływań wychowawczych bardziej skutecznymi i trafnymi, opracowano procedury postępowania w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu uczniów i nauczycieli. Wypracowane procedury postępowania mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa w szkole oraz ułatwienie i ujednoczenie postępowania osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo uczniów. Ustawa z dn. 26 stycznia 1982 r. Karty Nauczyciela, art. 6 pkt. 1 określa obowiązki nauczyciela, który brzmi: *„Nauczyciel zobowiązany jest rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom”*. Szkoła, jako instytucja edukacyjno-wychowawcza powołana jest m. in. do udzielania pomocy w rozwiązywaniu problemów uczniów. Uczeń, którego zachowanie przejawia cechy niedostosowania społecznego ma prawo oczekiwać od szkoły kompleksowej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Dotyczy to pomocy doraźnej, koniecznej w sytuacji kryzysowej. Do podejmowania działań interwencyjnych przez szkołę w sytuacjach kryzysowych zobowiązują treści zawarte w/w dokumentach.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa dzieci podczas pobytu w szkole wszyscy pracownicy zostali przeszkoleni z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Pomieszczenia szkoły – w szczególności pokój nauczycielski, świetlica, pokój nauczycieli wychowania fizycznego, kuchnia, gabinet pielęgniarki, sekretariat, klasopracownia chemiczna – są wyposażone w apteczki zaopatrzone w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcję o zasadach udzielania tej pomocy. Wszyscy pracownicy szkoły mają obowiązek reagować na każde zagrożenie bezpieczeństwa uczniów. Budynek oraz teren wokół szkoły jest monitorowany.

Cele procedur:

- zwiększenie bezpieczeństwa w szkole,
- usprawnienie skuteczności oddziaływań wychowawczych szkoły w sytuacjach trudnych,
- wskazywanie działań naprawczych,
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych poprzez wskazanie działań profilaktycznych,
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Spis procedur i zasad:

- I. Zasady przebywania w budynku szkoły osób z zewnątrz.
- II. Procedura rozpoczynania i kończenia zajęć szkolnych oraz przyprowadzania i odbierania uczniów ze szkoły.
- III. Procedura postępowania w przypadku opuszczenia szkoły przez ucznia.
- IV. Procedura organizacji zajęć dydaktycznych.
- V. Zasady korzystania z szafek szkolnych.
- VI. Procedura postępowania z uczniem, który uniemożliwia prowadzenie lekcji.
- VII. Procedura przechowywania na terenie szkoły substancji chemicznych.
- VIII. Procedury zapewnienia bezpieczeństwa uczniów podczas: wyjść grupowych, wycieczek.
- IX. Procedura postępowania nauczycieli, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że dziecko jest ofiarą przemocy fizycznej i/lub psychicznej w szkole.
- X. Procedura postępowania nauczycieli, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że dziecko jest sprawcą przemocy fizycznej i/lub psychicznej w szkole.
- XI. Procedura postępowania w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy w domu (przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, zaniedbywanie).
- XII. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, pali papierosy, używa alkoholu lub innych środków odurzających (dopalacze, leki, narkotyki) na terenie szkoły lub posiada wyroby pirotechniczne.
- XIII. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
- XIV. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk lub inną substancję odurzającą.
- XV. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk lub inną substancję odurzającą lub posiada przy sobie papierosy, alkohol, e – papierosy oraz przedmioty niebezpieczne.

I. Zasady przebywania w budynku szkoły osób z zewnątrz

1. Przebywanie w budynku szkoły osób innych aniżeli uczniowie i nauczyciele podlega kontroli przez pracowników szkoły.
2. Kontrola ta podyktowana jest potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa uczniom poprzez nadzorowanie wejść i wyjść z budynku szkoły oraz weryfikację osób, które stanowić mogą potencjalne zagrożenie dla dzieci i młodzieży. Osoby wchodzące po godzinie 7.30 na teren szkoły będą zweryfikowane przez pracowników obsługi wg harmonogramu „Dozoru”.
3. Rodzice, odbierający swoje dzieci ze szkoły, proszeni są o zachowanie ciszy i oczekiwanie w holu głównym szkoły zgodnie z przyjętymi „Zasadami przebywania rodziców na terenie szkoły”.
4. Wejście na teren szkoły funkcjonariuszy/urzędników i innych osób, odbywających zajęcia z uczniami wymaga wcześniejszego poinformowania dyrektora szkoły przez nauczycieli/wychowawców/pedagoga/psychologa organizującego zajęcia.
5. Czas zajęć lekcyjnych reguluje plan zajęć uczniów, sporządzony dla danego oddziału i szacuje się go od początku pierwszej do końca ostatniej lekcji.
6. Dopuszcza się organizowanie zajęć specjalistycznych przed lekcją pierwszą.
7. Uczniowie pozostają w szkole w czasie trwania zajęć lekcyjnych. Nie mogą samodzielnie wychodzić z budynku i oddalać się poza budynek szkoły.
8. Nauczyciel na każdej lekcji sprawdza listę obecności, zaznacza nieobecności i odnotowuje spóźnienia.
9. Zasady bezpiecznego spędzania przerw przez uczniów regulują odrębne przepisy wewnątrzszkolne.
10. Uczeń jest poinformowany o planowanych zmianach w planie lekcji przez wychowawcę poprzez zamieszczenie informacji na tablicy ogłoszeń w pokoju nauczycielskim, zeszytcie do korespondencji i e-dzienniku.
11. Po zakończonych zajęciach, klasa jest zobowiązana pozostawić porządek w sali. Odpowiadają za to wszyscy uczniowie, a kontrolują nauczyciele.
12. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych i telefonów komórkowych opisane są w Statucie Szkoły.
13. Każda pracownia ma swój regulamin, z którym jej opiekun zapoznaje uczniów na początku roku szkolnego.
14. Plan zajęć dostosowany jest do możliwości psychofizycznych uczniów i podejmowania przez nich intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia i w miarę możliwości uwzględnia równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia.
15. Długość przerw umożliwia uczniom bezpieczne i spokojne spożywanie posiłku.
16. Przerwy międzylekcyjne trwają nie krócej niż 10 minut, a dwie ostatnie przerwy 5 min. ustalone zostały z Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim.

17. Dyrektor za zgodą organu prowadzącego może zawiesić zajęcia w szkole na dany czas, jeśli temperatura zewnętrzna mierzona o godzinie 21.00 w dwóch kolejnych dniach poprzedzających zawieszenie zajęć wynosi – 15 C lub jest niższa, a także jeżeli wystąpiły na danym terenie zdarzenia, które mogą zagrozić zdrowiu uczniów.
18. Dyrektor lub organ prowadzący szkołę informuje o fakcie zawieszenia zajęć edukacyjnych organ sprawujący nadzór pedagogiczny.
19. W przypadku organizowania imprez szkolnych – pozalekcyjnych rodzice/prawni opiekunowie zobowiązani są do zapewnienia opieki nad dziećmi w drodze do i ze szkoły.
20. Nauczyciel, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2017 r. poz. 2204 oraz z 2018 r. poz. 20, 305 i 663). Zniewaga nauczyciela, naruszenie jego nietykalności, czynna napaść w czasie pracy lub w związku z pełnionym zawodem stanowi podstawę ukarania z art. 222-231b Kodeksu Karnego. Organ prowadzący szkołę i dyrektor szkoły są obowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy ustalone dla nauczyciela uprawnienia zostaną naruszone.

II. Procedura rozpoczynania i kończenia zajęć szkolnych oraz przyprawdzania i odbierania uczniów ze szkoły

1. Uczniowie przychodzą do szkoły nie wcześniej niż 10 minut przed lekcją i opuszczają lekcje tuż po zakończeniu zajęć edukacyjnych.
2. Uczniowie oczekujący dłużej niż 10 min. na lekcje, jak i pozostający po lekcjach spędzają ten czas w świetlicy szkolnej.
3. Uczniowie mogą przebywać przed i po zakończeniu lekcji na świetlicy szkolnej zgodnie z „Regulaminem Świetlicy Szkolnej W Szkole Podstawowej nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Pile”.
4. Podczas trwania lekcji uczniowie nie mogą przebywać na korytarzu szkolnym.
5. Uczniowie podczas pobytu w szkole są pod stałą opieką nauczycieli.
6. Uczniowie niepełnosprawni, dojeżdżający do szkoły, po zakończonych zajęciach przychodzą na świetlicę i oczekują na autobus.
7. Rodzice/opiekunowie są odpowiedzialni za przyprawdzanie dzieci do szkoły i odbieranie ich, dostosowując godziny przyprawdzania i odbioru uczniów do godzin określonych w ustalonym planie lekcji.
8. Rodzice/opiekunowie przyprawdzają dziecko do holu głównego lub świetlicy i z tego miejsca odbierają dziecko.
9. Wydanie dziecka osobom innym niż rodzice może nastąpić tylko po złożeniu pisemnego upoważnienia przez rodziców/opiekunów.
10. Wypełnione upoważnienie o osobach odpowiedzialnych za przyprawdzanie i odbieranie dziecka rodzice/opiekunowie osobiście przekazują wychowawcom klas na początku każdego roku szkolnego. Rodzice/opiekunowie ponoszą odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odbieranego ze szkoły przez upoważnioną przez nich osobę.
11. Osoba upoważniona do odbioru dziecka zgodnie z pkt. 9 i 10 powinna posiadać przy sobie dowód osobisty i okazać go w celu potwierdzenia tożsamości, gdy jest to osoba obca dziecku i nieznaną nauczycielowi. W każdej sytuacji budzącej wątpliwości nauczyciel ma obowiązek skontaktować się z rodzicami dziecka.
12. Nauczyciel może odmówić wydania dziecka w przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że stan osoby zamierzającej odebrać dziecko wskazuje na to, że nie jest ona w stanie zapewnić dziecku bezpieczeństwa (np. oznaki nietrzeźwości, zachowanie agresywne itp.). Nauczyciel szkoły ma obowiązek zatrzymać dziecko w szkole do czasu wyjaśnienia sprawy. W tym przypadku należy wezwać drugiego rodzica, opiekuna prawnego dziecka lub upoważnioną do odbioru inną osobę. Jeżeli jest to niemożliwe, należy wezwać Policję.
13. Życzenie rodziców, dotyczące nieodbierania dziecka przez jednego z rodziców, musi być poświadczony przez orzeczenie sądowe.

14. W wypadku, gdy dziecko nie zostanie odebrane w wyznaczonym czasie, po zakończeniu zajęć nauczyciel zobowiązany jest powiadomić telefonicznie rodziców lub osoby upoważnione do odbioru o zaistniałej sytuacji.
15. W przypadku, gdy pod wskazanymi numerami telefonów (praca, dom, telefon komórkowy), nie można uzyskać informacji o miejscu pobytu rodziców lub osób upoważnionych do odbioru dziecka, nauczyciel oczekuje z dzieckiem na terenie szkoły do 0,5 godziny.
16. Po upływie tego czasu nauczyciel zawiadamia dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji. Dyrektor podejmuje decyzję o poinformowaniu najbliższego Komisariatu Policji o niemożności skontaktowania się z rodzicami/prawnymi opiekunami dziecka. W przypadku braku możliwości powiadomienia dyrektora nauczyciel sam podejmuje decyzję o powiadomieniu Policji.
17. W przypadku braku możliwości ustalenia miejsca pobytu rodziców/prawnych opiekunów, dziecko przekazywane jest Policji w celu zapewnienia opieki przez właściwą placówkę opiekuńczo-wychowawczą.
18. Rodzice/opiekunowie lub upoważnione osoby, którzy odbierają dziecko po upływie czasu pracy szkoły, są zobowiązani do podpisania, sporządzonej przez nauczyciela notatki, i podania w niej godziny przyścia do placówki.
19. Rodzice/prawni opiekunowie, przywożący dziecko własnym samochodem, zatrzymują się i wysadzają je w miejscu do tego przeznaczonym, tj. na parkingach zewnętrznych.
20. Wjazd na teren szkoły jest zabroniony. Na parkingu wewnętrznym mogą parkować samochody dowożące dzieci niepełnosprawne (posiadające identyfikator), pracownicy szkoły oraz osoby do tego upoważnione.

III. Procedura postępowania w przypadku opuszczenia szkoły przez ucznia

1. W przypadku samowolnego opuszczenia zajęć przez ucznia, nauczyciel, na którego zajęciach miało to miejsce, odnotowuje w e-dzienniku nieobecność ucznia na lekcji oraz niezwłocznie powiadamia wychowawcę, pedagoga lub – w przypadku jego nieobecności – dyrektora/wicedyrektora.
2. Wychowawca lub dyrektor telefonicznie zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia o samowolnym opuszczeniu szkoły przez ucznia.
3. Rodzic powinien poinformować szkołę, gdy ustali gdzie jest dziecko.
4. W przypadku braku kontaktu z rodzicami/prawnymi opiekunami wychowawca powiadamia Policję.
5. Uczeń może być zwolniony z zajęć lekcyjnych w danym dniu przez wychowawcę, nauczyciela prowadzącego lekcje lub dyrekcję szkoły, tylko na podstawie osobistej lub pisemnej prośby rodzica/prawnego opiekuna, zgodnie z zapisem znajdującym się w Statucie Szkoły.
6. Uczeń, posiadający stałe lub czasowe zwolnienie z zajęć (religii, wychowania fizycznego), jeśli są to zajęcia pierwsze lub ostatnie w danym dniu, może na podstawie pisemnego oświadczenia rodziców/prawnych opiekunów przebywać w domu. W przypadku, gdy lekcja nie jest pierwszą lub ostatnią lekcją, uczeń musi przebywać w świetlicy szkolnej, do której jest zapisany.
7. W przypadku złego samopoczucia, ucznia może zwolnić pielęgniarka szkolna, po uzgodnieniu z rodzicami sposobu zapewnienia opieki dziecku oraz poinformowaniu o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły.

IV. Procedura organizacji zajęć dydaktycznych

1. Czas zajęć lekcyjnych reguluje plan zajęć uczniów, sporządzony dla danego oddziału i szacuje się go od początku pierwszej do końca ostatniej lekcji.
2. Dopuszcza się organizowanie zajęć specjalistycznych przed lekcją pierwszą.
3. Uczniowie pozostają w szkole w czasie trwania zajęć lekcyjnych. Nie mogą samodzielnie wychodzić z budynku i oddalać się poza budynek szkoły.
4. Nauczyciel na każdej lekcji sprawdza listę obecności, zaznacza nieobecności i odnotowuje spóźnienia.
5. Zasady bezpiecznego spędzania przerw przez uczniów regulują odrębne przepisy.
6. Uczeń jest poinformowany o planowanych zmianach w planie lekcji przez wychowawcę poprzez zamieszczenie informacji na tablicy ogłoszeń w pokoju nauczycielskim, zeszytcie do korespondencji i e-dzienniku.
7. Po zakończonych zajęciach, klasa jest zobowiązana pozostawić porządek w sali. Odpowiadają za to wszyscy uczniowie, a kontrolują dyżurni i nauczyciele.
8. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych i telefonów komórkowych opisane są w Statucie Szkoły.
9. Każda pracownia ma swój regulamin, z którym jej opiekun zapoznaje uczniów na początku roku szkolnego.

10. Plan zajęć dostosowany jest do możliwości psychofizycznych uczniów i podejmowania przez nich intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia i w miarę możliwości uwzględnia równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia.
11. W przypadku organizowania imprez szkolnych – pozalekcyjnych rodzice/prawni opiekunowie zobowiązani są do zapewnienia opieki nad dziećmi w drodze do i ze szkoły.
12. Długość przerw umożliwia uczniom bezpieczne i spokojne spożywanie posiłku.
13. Przerwy międzylekcyjne trwają nie krócej niż 10 minut, a dwie ostatnie przerwy 5 min. ustalone zostały z Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim.
14. Dyrektor za zgodą organu prowadzącego może zawiesić zajęcia w szkole na dany czas, jeśli temperatura zewnętrzna mierzona o godzinie 21.00 w dwóch kolejnych dniach poprzedzających zawieszenie zajęć wynosi – 15 C lub jest niższa, a także jeżeli wystąpiły na danym terenie zdarzenia, które mogą zagrozić zdrowiu uczniów.
15. Dyrektor lub organ prowadzący szkołę informuje o fakcie zawieszenia zajęć edukacyjnych organ sprawujący nadzór pedagogiczny.
16. Nauczyciel, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2017 r. poz. 2204 oraz z 2018 r. poz. 20, 305 i 663). Zniewaga nauczyciela, naruszenie jego nietykalności, czynna napaść w czasie pracy lub w związku z pełnionym zawodem stanowi podstawę ukarania z art. 222-231b Kodeksu Karnego. Organ prowadzący szkołę i dyrektor szkoły są obowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy ustalone dla nauczyciela uprawnienia zostaną naruszone.

V. Zasady korzystania z szafek szkolnych

1. Każdy uczeń posiada własną szafkę, zamykaną na zamek szyfrowy, w której może pozostawiać odzież wierzchnią, podręczniki i przybory szkolne.
2. Każdy uczeń zobowiązany jest dbać o ład i porządek w szafce.
3. Wszelkie zaistniałe problemy należy zgłaszać do pracownika odpowiedzialnego za szafki (konserwator lub kierownik gospodarczy).
4. Z szafek należy korzystać zgodnie z ich przeznaczeniem.
5. Kosztami za naprawę celowo uszkodzonej, zniszczonej szafki zostaną obciążeni rodzice ucznia, który uszkodził szafkę.

VI. Procedura postępowania z uczniem, który uniemożliwia prowadzenie lekcji

1. Nauczyciel podejmuje działania, mające na celu podporządkowanie się ucznia zgodnie ze Statutem szkoły.
2. W sytuacjach, gdy uczeń łamie obowiązujące regulaminy i nie reaguje na upomnienia nauczyciela o interwencję proszony jest pedagog, w razie jego nieobecności wicedyrektor lub dyrektor. W przekazywaniu tych informacji pośredniczy wskazany uczeń klasy.
3. Nauczyciel zgłasza po lekcji sprawę do wychowawcy klasy lub pedagoga/psychologa. Fakt ten należy także odnotować w e-dzienniku w rubryce poświęconej na uwagi.
4. Wychowawca/nauczyciel może zastosować kary przewidziane w Statucie Szkoły.
5. Jeżeli jest to zachowanie incydentalne, szkoła pozostaje w bezpośrednim kontakcie z rodzicami/prawnymi opiekunami, w celu informowania ich o zachowaniu dziecka. Jeśli są to sytuacje nawracające, ustala się zasady pracy i oddziaływań indywidualnych (pedagog, psycholog, wychowawca, rodzice/prawni opiekunowie) w celu eliminacji zachowań niepożądanych. O uzgodnieniach informuje się dyrektora.

VII. Procedura przechowywania na terenie szkoły substancji chemicznych

- 1.** Substancje chemiczne i ich mieszaniny należy przechowywać w odpowiednich pojemnikach zabezpieczających przed ich szkodliwym działaniem, opatrzonych etykietami zawierającymi nazwę substancji chemicznej lub mieszaniny tych substancji oraz informującymi o ich niebezpiecznym lub szkodliwym dla zdrowia działaniu.
- 2.** Substancje chemiczne niebezpieczne i mieszaniny niebezpieczne należy przechowywać w zamkniętych, specjalnie do tego przygotowanych pomieszczeniach.
- 3.** Dyrektor zapewnia udostępnienie kart charakterystyk substancji chemicznych i mieszanin niebezpiecznych, zgromadzonych w szkole osobom prowadzącym zajęcia z użyciem tych substancji.
- 4.** Prowadzący zajęcia zapoznaje uczniów z kartami charakterystyk substancji chemicznych niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych wykorzystywanych podczas zajęć oraz umieszcza te karty w łatwo dostępnym miejscu.
- 5.** Karty charakterystyki zawierać powinny scenariusze narażenia, w tym ocenę substancji stanowiących składniki preparatów szczególnego rodzaju, takich jak np. metale, stanowiące składniki stopów zgodnie z art. 31 Rozporządzenia nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady Europy.

VIII. Procedury zapewnienia bezpieczeństwa uczniów podczas: wyjść grupowych, wycieczek

1. Dyrektor, albo upoważniona przez niego osoba prowadzi „Rejestr wyjść poza placówkę” grupowych uczniów. Rejestr zawiera datę, miejsce i godzinę wyjścia lub zbiórki uczniów, cel lub program wyjścia, miejsce i godzinę powrotu, imiona i nazwiska opiekunów, liczbę uczniów oraz podpisy opiekunów i dyrektora.
2. Procedury zapewnienia bezpieczeństwa uczniów podczas wycieczek, imprez szkolnych, krajoznawstwa i turystyki zostały zawarte w „Regulaminie organizacji wycieczek, imprez szkolnych, krajoznawstwa i turystyki w Szkole Podstawowej nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Pile”.

IX. Procedura postępowania nauczycieli, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że dziecko jest ofiarą przemocy fizycznej i/lub psychicznej w szkole

1. Powyższa procedura dotyczy zarówno przemocy fizycznej, jak i psychicznej względem uczniów, a także szczególnego rodzaju przemocy, jakim jest mobbing. Dręczenie psychiczne (przezywanie, wyzwiska, obrażanie, ośmieszanie, dyskredytowanie itp.) podlega takim samym unormowaniom prawnym, jak przemoc fizyczna.
2. Nauczyciel słownie i stanowczo reaguje na przemoc względem ucznia.
3. Nauczyciel zgłasza każdy akt agresji i przemocy do wychowawcy oraz pedagoga/psychologa, którzy sporządzają notatkę o wydarzeniu w odpowiednim dzienniku.
4. Nauczyciel/wychowawca/psycholog rozmawia ze sprawcą i ofiarą zajścia (w formie konfrontacji z osobami bezpośrednio uczestniczącymi w zdarzeniu) i wspólnie dochodzi do rozwiązania konfliktu lub prowadzi rozmowy oddzielnie z ofiarą i sprawcą w celu uniknięcia konfrontacji ze sobą ucznia - ofiary i ucznia - sprawcy, aby chronić ucznia poszkodowanego.
5. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia informuje o zaistniałym incydencie dyrektora szkoły, który powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia o zdarzeniu oraz o możliwości złożenia zawiadomienia w odpowiedniej jednostce Policji.
6. Jeśli doszło do drastycznego naruszenia godności ucznia lub zachodzi podejrzenie popełnienia czynu karalnego, informuje o tym jednostkę Policji lub Sąd Rodzinny.

X. Procedura postępowania nauczycieli, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że dziecko jest sprawcą przemocy fizycznej i/lub psychicznej w szkole

1. Powyższa procedura dotyczy zarówno przemocy fizycznej, jak i psychicznej względem uczniów, a także szczególnego rodzaju przemocy, jakim jest mobbing. Dręczenie psychiczne (przezywanie, wyzwiska, obrażanie, ośmieszanie, dyskredytowanie itp.) podlega takim samym unormowaniom prawnym, jak przemoc fizyczna.
2. Nauczyciel stanowczo reaguje na agresywne zachowanie. W uzasadnionych sytuacjach spisuje zeznania dzieci - świadków, które mogą być pomocne w przekazaniu rodzicom/prawnym opiekunom sprawozdania o udziale ich dziecka w krzywdzeniu kolegów.
3. Nauczyciel zgłasza przypadek do pedagoga/psychologa szkolnego i wychowawcy, a następnie dyrektora. Fakt ten odnotowuje w dzienniku.
4. Pedagog/psycholog wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia - sprawcy przemocy, informuje ich o możliwych konsekwencjach prawnych oraz wynikających ze Statutu Szkoły Podstawowej nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Pile.
5. Dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem/psychologiem i wychowawcą podejmują działania ukierunkowane na eliminację zachowań niepożądanych.
6. Jeśli podjęte działania nie dają efektu, a uczeń jest wciąż agresywny i stosuje przemoc, należy podjąć cykliczne rozmowy pedagoga/psychologa z uczniem oraz obserwację jego zachowania przez nauczycieli uczących i odnotowywać spostrzeżenia w e-dzienniku. Należy zaproponować rodzicom/prawnym opiekunom ucznia skorzystanie ze specjalistycznej pomocy oraz poinformować o możliwości powiadomienia Sądu Rodzinnego.
7. W sytuacji braku zainteresowania ze strony rodziców/prawnych opiekunów należy powiadomić Sąd Rodzinny.
8. Gdy ma miejsce zdarzenie o szczególnie drastycznym przebiegu (bójka, rozbój, uszkodzenie ciała), informuje dyrektora. Dyrektor szkoły wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów i powiadamia Policję.
9. Dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem i wychowawcą podejmują działania ukierunkowane na eliminację zachowań niepożądanych.

XI. Procedura postępowania w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy w domu (przemoc fizyczna, psychiczna, seksualną, zaniedbywanie)

- 1.** Jeżeli nauczyciel zauważy lub uczeń zgłosi po przyjściu do szkoły urazy (złamania, stłuczenia, zasinienia, zranienia itp.) lub fakt stosowania wobec niego innych form przemocy (fizyczna, psychiczna, seksualna, zaniedbywanie), w sytuacji uzasadnionego podejrzenia, że powstały one w czasie pobytu ucznia w domu, nauczyciel postępuje w następujący sposób:
  - a)** zapewnia uczniowi bezpieczne warunki, opiekę i wsparcie osoby dorosłej,
  - b)** powiadamia wychowawcę, pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły,
  - c)** wspólnie z wychowawcą, pedagogiem/psychologiem i dyrektorem wysłuchuje relacji ucznia,
  - d)** wychowawca, pedagog/psycholog, pielęgniarka, dyrektor i/lub nauczyciel oceniają stan dziecka i ewentualnie udzielają mu niezbędnej pomocy, wzywają pomoc medyczną i Policję oraz informuje Sąd Rodzinny, gdy stan dziecka zagraża jego zdrowiu lub życiu,
  - e)** w pozostałych przypadkach (gdy stan dziecka nie zagraża jego zdrowiu lub życiu) należy niezwłocznie uruchomić procedurę „Niebieskiej Karty” i nie później niż w ciągu 7 dni powiadomić o sporządzeniu „Niebieskiej Karty” Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie MOPS Gminy Piła, wysyłając kartę pocztą w zabezpieczonej kopercie z pismem przewodnim i za potwierdzeniem odbioru, prosząc o nadanie dalszego biegu sprawie,
  - f)** dyrektor powiadamia Policję o założeniu „Niebieskiej Karty” i informuje o podejrzeniu stosowania przemocy wobec dziecka, nadaje numer niebieskiej karcie w dokumentacji szkolnej (rejestr: imię, nazwisko, numer , kto sporządził).
- 2.** Podobny tryb postępowania obowiązuje również w sytuacji, gdy uczeń zgłasza, iż doświadczył w domu innego rodzaju przemocy i odmawia powrotu do domu lub informuje nauczyciela.

XII. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, pali papierosy, używa alkoholu lub innych środków odurzających (dopalacze, leki, narkotyki) na terenie szkoły lub posiada wyroby pirotechniczne.

1. Uczeń nie może **posiadać i używać** na terenie szkoły papierosów, e- papierosów, alkoholu i innych substancji odurzających (dopalacze, narkotyki).
2. W przypadku **spożywania na terenie szkoły** alkoholu, **palenia** papierosów (w tym e-papierosów) dyrektor powiadamia Policję oraz rodziców ucznia.
3. W przypadku **zażywania/posiadania** narkotyków dyrektor niezwłocznie zawiadamia Policję oraz rodziców ucznia.
4. Jeśli uczeń stosuje leki na stałe, rodzic/prawny opiekun we wrześnie przekazuje informację o stosowanych lekach dyrekcji. Wówczas uczeń może je stosować. W pozostałych przypadkach, stwierdzenie stosowania/posiadania leków przez ucznia powinno skutkować poinformowaniem rodziców i uzyskaniem informacji, czy uczeń może stosować leki.
5. Posiadanie wyrobów pirotechnicznych, innych narzędzi i przedmiotów niebezpiecznych, które mogą zagrażać zdrowiu lub życiu innych na terenie szkoły jest zabronione. Dyrektor niezwłocznie powiadamia Policję.

XIII. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających

1. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach pedagoga/psychologa szkolnego, wychowawcę klasy i dyrektora.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. W razie konieczności informuje pielęgniarkę szkolną w celu ewentualnego udzielenia pomocy medycznej.
4. **Wzywa Policję.** Tylko ona jest upoważniona do badania i ewentualnego przeszukania.
5. Dyrektor zawiadamia o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów.
6. **W każdym przypadku,** gdy uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu, narkotyków lub dopalaczy na terenie szkoły, dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym Policji.

XIV. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk lub inną substancję odurzającą

1. Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo należy znaleziona substancja.
2. **Nie dotyka substancji nieznanego pochodzenia i nie pozwala dotykać jej innym.**
3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który niezwłocznie powiadamia Policję.
4. Po przyjeździe Policji wskazuje miejsce, w którym znajduje się substancja i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

XV. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki lub inną substancję odurzającą lub posiada przy sobie papierosy, alkohol, e-papierosy oraz przedmioty niebezpieczne

1. Nauczyciel zabezpiecza ucznia. Pilnuje, by nie oddalał się, nie opuszczał sali (może próbować wyrzucić substancję).
2. Informuje wychowawcę, pedagoga/psychologa szkolnego, dyrektora o zaistniałej sytuacji.
3. O podejrzeniu dyrektor szkoły powiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się.
4. Jeśli ma pewność, że uczeń posiada w/w substancje – prosimy, aby je oddał/ pokazał zawartość kieszeni, plecaka, szafki. **Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży, plecaka, szafki - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.**
5. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości plecaka/szafki dyrektor szkoły wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znaną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
6. W przypadku, gdy oddaje (alkohol, papieros, e-papieros, przedmiot niebezpieczny) sporządzić należy notatkę:
„w dniu ..... odebrałem/łam .....(nazwa substancji, przedmiotu).
Jako opiekun prawny zostałem/łam poinformowany o posiadaniu przez dziecko..... (nazwa substancji, przedmiotu), mam świadomość, że regulamin szkoły zabrania posiadania takich substancji”. Podpis rodzica/prawnego opiekuna.
7. W/w substancje i przedmioty niebezpieczne znalezione przy uczniu wydajemy rodzicowi/prawnemu opiekunowi.
8. Posiadanie w/w substancji i przedmiotów niebezpiecznych stanowi podstawę obniżenia zachowania.

Procedury zatwierdzone na posiedzeniu Rady Pedagogicznej dn. 23.05.2019 r.

.....
Podpis i pieczęć dyrektora